

נקודת אור בפרשה – הכרת הטוב – פרשת כי תבוא

בפרשת השבוע אנו קוראים על מצות הבאת הביכורים, שלאחר שגדל הפרי הראשון [משבעת המינים] בשדה, צריך לסמן אותו בחוט אדום לפני שהוא מגיע לגמר בישולו ולומר "הרי זה ביכורים", ולאחר שנגמר בישולו צריך להביאו לבית המקדש וליתנו לכהן.

אמרו חז"ל (בראשית רבה א, ד): בזכות שלושה דברים נברא העולם, בזכות חלה, ובזכות מעשרות, ובזכות בכורים. ומה טעם? בראשית ברא אלוקים... ואין ראשית אלא בכורים, שנאמר (שמות כג, יט): "ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלוקיך".

וצריך להבין: איזה חשיבות מיוחדת יש במצות ביכורים, שבעבורה נברא כל העולם? **והתשובה היא:** הקב"ה ברא את העולם, ונתנו לנו בני האדם כדי שנהנה מטובו, ובלבד שנכיר טובה לחסדו יתברך ונברכו ונהללו, וזאת כוונת ה' יתברך במצות ביכורים, שנדע בברור, שכל הטובה שהגיע אלינו, היא אך ורק מאתו ית', וכדי להכיר טובה לבורא עולם על הפירות שהשדה הוציאה, צריך האדם להביא ביכורים מכל אותם פירות חדשים.

משל למה הדבר דומה? לשר אחד שהיה לו כרם יפה, ומסרו לפועל כדי שיטפל בו, וסיכם איתו שלאחר מכן יתחלקו שניהם בכרם שווה בשווה. אותו פועל, כשראה שיצאו פירות ראשונים בעץ, נתנם בכלי יקר, והביאם בכבוד והדר לשר, כדי להראות לו שאינו רוצה ליהנות מהפירות שמגיע לו, לפני שיגיש את הפירות הראשונים לשר. כשראה השר את ההתנהגות הנימוסית של הפועל, ויתר לו על שאר הפירות, ונתן לו אותם במתנה. **כך גם הקב"ה**, בראותו שאנו מביאים לו בכורים מראשית פרי האדמה, אז שמח הוא על הכרת הטוב שלנו, ותמורת זה מעניק לנו את כל השדה במתנה.

על גאון המוסר ר' ישראל מסלנט זצ"ל מסופר, שפעם התארח אצל כפרית, והתחיל לשוחח עמה על משק ביתה; כמה פרות יש לה, מה כמות החלב שהן נותנות, כמה ביצים מטילות התרנגולות וכו'. תמהו הסובבים איך ר' ישראל מרבה בשיחה עם אשה, ולא עוד אלא שמתייחס לדברים פעוטים שכאלה? אמר להם ר' ישראל: "הרי אנו חייבים לה הכרת הטוב על הכנסת האורחים שהיא עשתה לנו!"

עוד מסופר על יהודי ששלח מכתב לאדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל על אשר קשה לו מאד וחיייו אינם חיים שיש לו בית של שלושה חדרים, ויש לו עשרה ילדים בלע"ה. ואף שיש לו פרנסה לחיות, אבל אין לו כסף לקנות דירה מרווחת וממש מרגיש חנוק ואובד עצות. השיב לו האדמו"ר: "קודם כל מזל טוב על הנישואין שלך, וב"ה שמצאת זיווג טוב. וגם בתוך מכתבך כותב אתה שיש לך דירה משלך, מה שהרבה אנשים אין להם בית, ואתה זכית שהשי"ת הזמין לך גם דירה משלך! וגם, מזל טוב על הבנים והבנות שהשי"ת זיכה אותך, כי יש הרבה אנשים ממתנינים ומתגעגעים לזה! ואחר שתגמור להודות להשי"ת על כל הטובה המרובה שהעניק לך, **אז תתחיל לחשוב אם חסר לך עוד איזה דבר!!!**"

ובל נחשוב, כי הכרת הטוב היא רק כלפי אדם שעשה לנו טובה וגמל עמנו חסד. הכרת הטוב היא גם כלפי הדומם! **וכמו שאמרו חז"ל** (ב"ק צב:): "בור ששתית ממנו מים אל תשליך בו אבן". **וצריך להבין:** מדוע צריך להכיר טובה לדומם, הרי אינו מרגיש כלום, ואם כן, מה התועלת בכך שנגמול עמו טובה? **אלא**, שהכרת הטוב היא לא בשביל נותן הטובה [ובמקרה הזה: הדומם], אלא בשביל מקבל הטובה [שזה האדם], שאם לא יכיר טובה גם לדומם, ייפגע וייפגם אצלו הרגש של הכרת הטוב, ובסופו של דבר גם לחבריו הוא לא יכיר טובה, וחס וחלילה יבוא בסוף לכפור גם בטובתו של הקב"ה.

אכן, כמה עלינו להכיר טובה לקב"ה, על החיים הנפלאים שהעניק לנו, על הבריאות, על הילדים שזכינו בהם ועוד ועוד ועוד... ויהי רצון שנוכח!!!